

Zkušenosti z mise UNMIK 2 – povinné ručení v Kosovu

Autor článku prezentuje obecné informace o povinném ručení na území Kosova na základě svého působení v misi dočasné správy Organizace spojených národů v Kosovu. Seznamuje čtenáře s těžkostmi, které přetrvávají od oficiálního zavedení povinného ručení v Kosovu.

mjr. Ing. František Grmela, Odbor doktrín Vyškov

Povinné ručení v Kosovu

Na území Kosova neplatí mezinárodní osvědčení o platnosti pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem konkrétního vozidla (tzv. zelená karta). Proto je třeba před vstupem do Kosova zaplatit hraniční pojištění vozidel, které případné způsobené škody uhradí.

O tomto opatření rozhodla mise dočasné správy Organizace spojených národů v Kosovu(1), která kosovské území spravovala (někde stále spravuje), ještě dlouho před jednostranným vyhlášením samostatnosti Kosova 17. února 2008. Tolik holá fakta. Ovšem jaká je situace v praxi?



Oznámení v anglickém, albánském a srbském jazyce o nutnosti sjednat kosovské hraniční pojištění pro vozidla



EULEX běžte domů. Podobné nápisy, vyjadřující vnímání této mise místními obyvateli, jsou na severu Kosova k vidění na mnoha místech

Výše pojištění není zrovna zanedbatelná částka. V současnosti se například cena pro osobní auto na dobu dvou týdnů pohybuje v rozmezí 45 až 50 EUR. Od obyvatel Kosova ani okolních států se ovšem platba nevyžaduje.

V zájmu zpřístupnění této služby bylo rozhodnuto o zřízení kanceláře sdružení pojistitelů před branami 1 a 31, tedy na dvou hlavních příjezdových trasách ze Srbska do Kosova tak, aby motoristé měli možnost se před vstupem na kosovské území pojistit v souladu s předpisy. Zde ale vzniká řada problémů, zejména proto, že obě brány jsou na území regionů, obývaných srbskou většinou (Leposavič a Zubin Potok). Pojišťovací kancelář je v těchto regionech vnímána jako prodloužená ruka kosovské vlády, která je na srbském území nelegální a velmi nežádoucí. Zatím byla tato kancelář zřízena v malé budce na srbské straně brány 1 na území Leposaviče. Správní představitelé regionu veřejně vyjadřují nespokojenost a označili tuto budku jako černou stavbu s tím, že neobdrželi dokonce ani žádost o povolení této stavby na svém katastru. Navíc byla tato budka podle nich zřejmě zřízena s pomocí nebo za podpory mise Evropské unie k prosazování práva v Kosovu (The European Union Rule of law Mission in Kosovo – EULEX), která by jako první měla dodržovat právo a pořádek. Podpora této kosovské instituce se neslučuje s deklarovanou nestraností mise EULEX. Ovšem, jak se komunální představitelé vyjádřili, EULEX je ilegální mise v ilegálním státu.

Představitelé EULEX, působící na bráně 1, mají detailní přehled o důvodu a činnosti pojišťovací kanceláře, nicméně od celého problému se distancují s tím, že toto pojištění nespadá do jejich kompetence. Majitel budky prohlásil, že o jejím zřízení jednal přímo s Prištinou (kosovská vláda). To je z jeho pohledu více méně pochopitelné. Srbská samospráva v Leposaviči je pro Kosovskou vládu paralelní strukturou,

negativní postoje komunálních představitelů Leposaviče vůči všemu, co přichází z Prištiny, jsou dobře známy. Takže lze snadno odhadnout pravděpodobnost kladného vyřízení jeho případné žádosti k povolení této stavby.

Štít nad vstupními dveřmi do radnice v Leposaviči stále uvádí, že se nacházíme na území Srbské republiky, v autonomní provincii Kosovo a Metohia(2). Představitelé samosprávy Leposaviče také několikrát prohlásili, že budka pojišťovací kanceláře představuje vážné bezpečnostní riziko a že v žádném případě nemohou ručit za bezpečnost v dané oblasti. To ve světle předloňských událostí (obě brány byly už jednou vypáleny, viz předchozí článek) vyznívá jako vážná hrozba.

Politická a bezpečnostní situace v regionu Zubin Potok, kde se nachází brána 31, je podle odhadů ještě více vyhrocená než v Leposaviči. Zřejmě proto zde, v rozporu s plánem, dosud žádná pojišťovací kancelář zřízena nebyla, ač oficiální důvody hovoří o technických problémech. Takže řidiči, pokud se chtějí placení této pojistky vyhnout, stále mohou pro vstup do Kosova ze Srbska využít tuto trasu. Zajíždka není velká, obě brány jsou od sebe vzdušnou čarou vzdáleny asi 50 km. Navíc, pokud se řidiči pohybují pouze v severních (srbských) regionech, nemusí si lámat hlavu ani s poštihem ze strany kosovské policie, protože policisté jsou součástí místní komunity.

Literatura:

UNMIKonline.ORG, Documents. *UN Security Council - Secretary General's Reports on Kosovo*. [online]. c2010, [cit. 2010-08-09]. Dostupné na

< <http://www.unmikonline.org/UNMIKONLINE2009/misc/docs/sc-reports.htm> >.

Wikipedia, The Free Encyclopedia. Internetová otevřená encyklopedie. Mise OSN v Kosovu.[online]. c2010, [cit. 2010-08-10]. Dostupné na <<http://cs.wikipedia.org/wiki/UNMIK>>.